

Často kladené otázky

Lucemburk 10. listopadu 2020

Výroční zpráva za rok 2019 Deset nejčastěji kladených otázek

1. Jakou úlohu hraje Evropský účetní dvůr ve vztahu k rozpočtu EU?

Každý rok **kontrolujeme účetní závěrku EU a vyjadřujeme stanovisko** ke dvěma otázkám: zda je účetní závěrka přesná a spolehlivá a zda byl rozpočet vynaložen v souladu s předpisy. Tato kontrola je základem našeho **prohlášení o věrohodnosti**, které jsme v souladu s článkem 287 Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU) povinni předložit Evropskému parlamentu a Radě.

V roce 2019 činily výdaje EU celkem 159,1 miliardy EUR, což odpovídá 2,1 % celkových veřejných výdajů členských států EU.

2. Schválil Evropský účetní dvůr účetní závěrku za rok 2019?

Ano. Účetní závěrku za rok 2019 jsme schválili jako **spolehlivou** (vydali jsme o ní „čistý výrok“), jako tomu bylo každý rok od rozpočtového roku 2007. Dospěli jsme k závěru, že účetní závěrka za rok 2019 ve všech významných (materiálních) ohledech věrně zobrazuje finanční situaci EU a výsledky jejího hospodaření za daný rok.

Kromě výroku o účetní závěrce jsme rovněž povinni na základě své auditní práce vydat výrok o tom, zda uskutečněné platby byly provedeny v souladu s předpisy EU. V posledních letech došlo k celkovému zlepšení u odhadované míry chyb u plateb: z 3,8 % v roce 2015 klesla na 3,1 % v roce 2016, 2,4 % v roce 2017 a 2,6 % v roce 2018. Za rok 2019 se však náš odhad míry chyb mírně zvýšil a činí **2,7 %**.

3. Co naše náš odhad míry chyb znamená?

Údaj 2,7 % představuje odhadovaný **objem finančních prostředků, které neměly být z rozpočtu EU vyplaceny**, protože dle našeho názoru nebyly vynaloženy v souladu s platnými předpisy EU, a nebyly tedy ve shodě buď s tím, čeho Rada a Parlament pomocí příslušných právních předpisů EU chtěly dosáhnout, nebo s konkrétními vnitrostátními pravidly v členských státech.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

K typickým chybám patří prostředky vyplacené nezpůsobilým příjemcům či na nezpůsobilé projekty nebo platby na pořízení služeb a zboží nebo investice bez řádného uplatnění pravidel pro zadávání veřejných zakázek.

4. Znamená to, že 2,7 % finančních prostředků EU přišlo nazmar?

Ne. To by bylo nepřesné tvrzení, protože mezi „chybou“ a „plýtváním“ existuje významný rozdíl. V rámci testování kontrolujeme, zda prostředky EU byly vydány v souladu s předpisy EU, zda jsou účtované náklady řádně vypočteny a zda byly dodrženy podmínky způsobilosti. Pakliže nebyl jeden z těchto požadavků splněn, nazýváme to „chybou“. To je to, o čem údaj 2,7 % vypovídá.

Některé chyby se týkají prostředků, které nesplnily podmínky způsobilosti. Například jsme zjistili, že městská stezka pro pěší v Portugalsku byla spolufinancována EU, ačkoli příslušné stavební práce byly již v době, kdy bylo žádáno o financování EU, dokončeny. To nebylo v souladu s podmínkami způsobilosti, které neumožňují retroaktivní financování. V jiném případě požádal zemědělský podnik s půdou o rozloze více než 1 000 hektarů o podporu na výstavbu skladových prostor pro krmivo pro zvířata, ale namísto toho vybudoval skladové prostory pro obiloviny. To bylo v rozporu s pravidly, podle nichž je podpora skladovacích zařízení pro plodiny určena pouze menším zemědělským podnikům. V obou těchto případech mohly mít finanční prostředky EU jistý pozitivní dopad a být přínosné, přestože příjemci nesplnili všechny podmínky jejich čerpání.

Na druhé straně může dojít k tomu, že výdaje, které jsou zcela legální a správné, představují plýtvání prostředků. Jedním takovým příkladem, o němž informujeme, byla přístavní infrastruktura vybudovaná bez náležitého ohledu na plánovaný objem nákladní dopravy.

5. Představují zjištěné chyby podvod?

Ve velké většině případů nikoli. Podvod je úmyslně klamavé jednání, jehož cílem je získat určitou výhodu. Přestože zjistit podvody může být při obvyklých auditorských postupech obtížné, při auditním testování každoročně několik případů podezření z podvodu odhalíme. V roce 2019 jsme v přibližně 747 kontrolovaných operacích zjistili devět případů podezření z podvodu. Všechny tyto případy jsme nahlásili Evropskému úřadu pro boj proti podvodům (OLAF), který je ve spolupráci s orgány daného členského státu dle nutnosti vyšetřuje a dále sleduje.

6. Zhoršuje se finanční řízení EU?

V posledních několika letech došlo k celkovému snížení odhadované míry chyb u plateb: ze 4,4 % v roce 2014 na 2,7 % v roce 2019. Ve srovnání s rokem 2018 došlo ke zlepšení, jako je např. pozitivní vývoj v oblasti přírodních zdrojů a trvalé výsledky v oblasti správy.

Výdaje s vysokým rizikem však i nadále doprovází významná (materiální) míra chyb. Podíl tohoto typu výdajů se v rozpočtu na rok 2019 zvýšil na 53 % a tyto výdaje také tvořily většinu našeho kontrolovaného základního souboru. Míru chyb u výdajů s vysokým rizikem odhadujeme na 4,9 %. Na rozdíl od posledních tří let jsme dospěli k závěru, že chyby mají **rozsáhlý dopad**, a vydáváme proto k **výdajům záporný výrok**.

7. Co znamená „chyby s rozsáhlým dopadem“?

Více než polovina výdajů EU v roce 2019 byla považována za výdaje s vysokým rizikem. U výdajů jako celku sice odhadujeme míru chyb na 2,7 %, avšak provedeme-li izolovanou kontrolu výdajů s vysokým rizikem, tato odhadovaná míra chyb vzroste na 4,9 %. Vzhledem k tomu, že tyto výdaje mají z hlediska celkových výdajů podstatný význam, dospěli jsme k závěru, že chyby mají rozsáhlý dopad – jsou přítomny v celém kontrolovaném základním souboru nebo v jeho významné části.

8. Co jsou výdaje „s vysokým rizikem“?

Výdaje s vysokým rizikem se týkají hlavně **úhrad** způsobilých výdajů na způsobilé činnosti (které podléhají složitým pravidlům) ze strany EU. Sem patří například úhrady za výzkumné projekty (výdaje na okruh „Konkurenceschopnost“), investice do regionálního rozvoje a rozvoje venkova (v rámci okruhu „Hospodářská, sociální a územní soudržnost“ a „Přírodní zdroje“) a projekty rozvojové pomoci (v rámci okruhu „Globální Evropa“). Letos se podíl tohoto typu výdajů zvýšil na 53,1 %, a to hlavně v důsledku nárůstů výdajů na „Soudržnost“.

Výdaje s nízkým rizikem představují **nárokové platby**, které jsou prováděny ve prospěch příjemců při splnění určitých (méně složitých) podmínek. Mezi takové platby patří kupříkladu přímá podpora zemědělců (v rámci okruhu „Přírodní zdroje“), studentská a výzkumná stipendia (v rámci okruhu „Konkurenceschopnost“) nebo platy a důchody zaměstnanců EU (okruh „Správa“).

9. Co je to „čistý výrok / výrok s výhradou / záporný výrok“?

„**Čistý**“ výrok znamená, že údaje podávají věrný a poctivý obraz a jsou v souladu s pravidly účetního výkaznictví a finančního řízení.

Výrok „**s výhradou**“ znamená, že auditoři nemohou vyjádřit čistý výrok, ale zjištěné problémy nemají rozsáhlý dopad.

„**Záporný**“ výrok svědčí o rozsáhlých problémech.

10. Co to je „významná (materiální)“ míra chyb?

V auditní terminologii se tak označuje hranice, **nad kterou se má za to, že chyby mají výrazný dopad**. Významná (materiální) míra chyb je míra, u které je pravděpodobné, že bude mít vliv na rozhodování zamýšlených uživatelů auditní zprávy. Účetní dvůr i Komise uplatňuje **2 %** práh významnosti (materiality).

Výroční zpráva za rok 2019 je k dispozici ve 23 jazycích EU na adrese eca.europa.eu.